

Не цураймося мови

Зал святково прикрашений рушниками, квітами, висловами про мову. Звучить ніжна мелодія. Виходять двоє ведучих у національному одязі.

Ведуча 1.

Мова – найнезбагненніший і найдосконаліший із феноменів людського суспільства. У світі немає нічого такого, чого не можна б було означити словами. Чим багатша нація духовно, тим глибша мова.

Ведуча 2.

Українська мова – барвистий килим самоцвітів, що віками ткали генії нації і прості люди, які називають себе українцями. Кожне слово в ній – коштовний камінь з десятками граней. Наша мова – це криниця духовності і моралі, дзеркало українського менталітету, доброти, душевності, щирості.

Ведуча 1.

Це свято, яке сьогодні відзначаємо, ми присвячуємо її величності Українській мові, щоб ще раз підкреслити, що те, чим ми повсякденно користуємося, є справжнім дивом, великим і прекрасним.

Пісня «Рідна мова»

1. Одною мовою одвік всі люди плачуть.

Одною мовою сміється всенький світ.

Та як любов і гнів улити в спів гарячий?

Лиш рідна мова дасть тобі на те отвіт.

Приспів:

Коли ж уже не плачеш ти і не смієшся,

Оглухнув серцем, не радієш, не болиш,

Тоді з землею на одинці зостаєшся,

Знов мовою одною, рідною мовчиш. *(Двічі)*

2. Одною мовою смієшся і плачеш мовою одною,

Коли дитя вві сні ім'я твоє назве.

Та сум чи радість згасиш за наказом

Лиш мови рідної, що у душі живе.

Приспів.

3. Одною мовою одвік всі люди плачуть.

Одною мовою сміється всенький світ.

Та як любов і спів улити в спів гарячий?

Лиш рідна мова дасть тобі на те отвіт. (Двічі)

Учениця 1.

Хто сказав, що наша мова груба?
Груба лиш тому, кому не люба.
Де іще від матінки-матусі
Ти почуєш : спатоньки-спатусі ?
Ну а як на світі знає мова
Зменшувальні форми дієслова?
Хоч у нас і кажуть, що невістка
Буцімто чужа у хаті кістка,
Та недавно у одній господі
Чула таке, що й повірить годі.
Каже до невісточки свекруня:
«Ти вже хочеш їстоньки, Віруню?»
Хто ж казав, що наша мова груба?
Груба лиш тому, кому не люба.
Ну скоріше, незбагненна мова,
Лагідно-чарівно-загадкова.
Де ще в світі є така країна,
Як терпляча Україна-ненька,
Щоб і тих, хто їй завдав руїни,
Звала незлобливо-вороженьки ?!

Учениця 2.

Якщо з українською мовою
В тебе, друже, не все гаразд,
Не вважай її примусовою,
Полюби, як весняний ряст.
Примусова тим, хто цурається,
А хто любить, той легко вчить:
Все, як пишеться в ній вимовляється,
Все, як в пісні, у ній звучить.
І журлива вона, й піднесена,

Тільки фальш для неї чужа,
В ній душа Шевченкова й Лесина,
І Франкова у ній душа.
Дорожи українською мовою,
Рідна мова – основа життя,
Хіба мати бува примусовою?
Непутящим буває дитя!

Ведуча 2.

Тяжких поневірянь зазнала на своєму шляху рідна мова: витерпіла страшне лихоліття татарщини, пережила утиски Польщі, нападки Московщини.

Ведуча 1.

Вбивали її, терзали її, шматували рідну мову, та не знищили – звучить, гримить знову і знову. Вона чиста, як криниця, милозвучна, як пташиний спів, свята, як Божий дар.

Пісня «Україночка»

Учениця 3.

Мово українська, мово моя мила,
Ти уся зі співу весняних дібров;
Ясна – як усмішка, чиста – як сльозина.
Ти моє найбільше щастя і любов.
Я тебе, кохана в душу увібрала
Разом з материнським щедрим молоком,
А ще з піснями, що їх так співала
Матінка, схилившись над моїм чолом.
Мово моя, мово, мовонько шовкова,
У вінку біленькім – світла і легка.
Ти для мене завжди бажана й святкова,
І мене без тебе на землі нема.

Ведуча 2.

Пропонуємо ще один доказ того, що наша мова справді пречудова.

У далекому 1916 році в купе вагона першого класу швидкого поїзда «Львів – Відень» їхали чотири пасажери: англієць, німець, італієць та українець, відомий юрист Богдан Костів. Молоді люди розуміли один одного, спілкувалися між собою то англійською, то німецькою... І ось нарешті заговорили про те, котрій із мов належить світове майбутнє й чому.

Англієць.

Англія – країна мандрівників і мореплавців. Англійська мова – це мова Шекспіра, Байрона. Безумовно, саме їй належить світове майбутнє.

Німець.

А німецька мова – це мова великих імперій. Це мова філософії, техніки. Це мова Гете, Гейне. Саме вона претендує на світове панування.

Італієць.

Італійська мова – це мова сонячної Італії, мова музики й кохання, мова Данте, Верді. Вона повинна стати провідною в світі.

Українець.

Я також міг би сказати, що моя мова – це мова незрівнянного сміхотворця Івана Котляревського, Т. Шевченка, Лесі Українки, І. Франка. Нашою мовою звучить понад 300 тисяч народних пісень. Але я піду іншим шляхом. Складу оповідання, в якому всі слова починалися б з однакової літери. Назвіть яку–небудь букву.

Англієць.

Це не можливо!

Італієць.

У вас нічого не вийде!

Німець.

Гаразд. Нехай це буде... буква «П»

Українець.

Чудово! Оповідання називається «Перший поцілунок».

Популярному поетові Павлу Подільчаку поштою прийшло приємне повідомлення. «Приїздіть, прошу пане Павле, – писав поважний приятель Підгорецького повіту Полікарп Паскевич, – погостюєте, повеселитесь»...

Павло Подільчак поспішив, прибув першим поїздом. Підгорецький палац Паскевичів привітно прийняв приїжджого поета. Потім під'їхали персони.

Посадили Павла поряд панночки – премилої Поліни. Поговорили про політику,

погоду. Павло прочитав пречудові поезії, Поспівали пісень, потанцювали, Потім присутніх попросили пообідати. Принесли печені поросята, приправлені перцем півники, пахучі паляниці, печінковий паштет, пухкі пампушки під печеричкою підливою, пироги, підсмажені пляцки.

Потім Павло, Пліна пішли прогулятися, помилуватися природою, послухати пташині переспіви. Побродивши по парку, пара присіла під платаном, порослим плющем. Посиділи, помріяли, пошепотілися. Павло пригорнув Поліну. Прозвучав перший поцілунок...

Прощай, парубоче привілля!

Прийдеться поетові приймакувати.

Англієць.

Прекрасно!

Італієць.

Неймовірно!

Німець.

Браво! Змушений визнати: можливості вашої мови надзвичайні.

Ведуча 1.

Наша мова – це рушник вишиваний, який стелиться від батьківської хати і показує нам дорогу у світ.

Ведуча 2.

Наймоłodші учасники нашого свята виконують танець «Рушнички».

Танець «Рушнички»

Ведуча 1.

Сміється сміх, горить на рукаві.

Сміється так дитинно, сто причинно.

Сміється українно – ми живі,

І карим сміхом двері в світ розчинено.

Ведуча 2.

Сміється розум. Аж пащить крилом.

Сміється дотеп, смутком перелитий,

Добро сміється над горбатим злом,

А доки ми сміємось – будем жити.

Ведуча 1.

Наш народ дуже любить жартувати. Тож давайте і ми пожартуємо.

Жартівлива інсценівка «Українське побачення»

Пісня «Ой там на товчку, на базарі»

Ведуча 2.

А зараз послухаємо гуморески.

Учень 1.

Зрозуміла по-своєму

Батько глянув у щоденник

і питає: «Грицю,

це ж за що тобі учитель вліпив одиницю?»

Гриць знітився і промимрив так,

що ледве чути:

«Та... то я не міг сьогодні...

кореня добути».

«Ой лелечко! Чи ви чули? –

обурилась мати. –

Вже дитину заставляють

коріння тягати!»

Музика

Учень 2.

Логічна відповідь

Про бактерії, мікроби

Мова йшла у класі,

На закріплення учитель

Запитав у Васі:

– Перед тим, як їсти груші,

Треба що зробити? –

Вася смачно посміхнувся:

– Звісно... натрусити.

Музика

Учень 3.

Учителька пояснила

Учням пряму мову.

– Розкажи, як ти засвоїв, –

Просить вона Вову.

Той підвівся, просопів,

Упер очі в раму.

– Тому мова ця пряма,

Що пишеться прямо.

Музика

Учень 4.

Який час?

Учителька:

– Послухай, Сергійку, якщо я скажу:

«Я красива» – який це час?

– Минулий, Валентино Василівно.

Музика

Учень 5.

Коротке речення

Учитель:

– Петре, скажи одне речення.

Учень:

– Собака голосно гавкає на вулиці.

Учитель:

– А коротше.

Учень:

– Гав!

Музика

Учень 6.

Чудовий час

Учитель запитує в учня:

– Петре, коли я скажу «я хворий» , –
який це буде час?

– Чудовий час! – відповів Петро.

Пісня «Ти до мене не ходи»

Учень 7.

Збережім цю мову!

Збережім цю мову!

Вона того варта!

Милу і чудову

Її вчити варто.

Говорім красиво,

Щоб кохане слово

Стало справжнім дивом –

Дивом волошковим.

Говорімо, друзі,

Правильно і просто,

Щоб жилось не в тузі,

Не було тривожно.

Учень 8.

Не ламаймо слово,

Не верзімо дурниці,

Не робімо з мови

Суржик – небилицю.

Мова ж така гарна,

Вона душу має;
Трудиться не марно,
Хто її вивчає,
Хто, немов дитину,
Її щиро любить;
Мову тую милу
Тільки той загубить,

Учень 9.

Хто її боїться
І не розуміє,
Хто словесне сміття
Замість неї сіє.
Не цурайтесь мови,
Вчімось розмовляти,
Щоб слова чудові
Вміли оживати;
Щоб усім народам
Піснею звучала
Мова наша горда,
Мова величава.

Пісня «Одна калина...»

Ведуча 1.

Час швидко минає. От вже і прощатися пора.

Ведуча 2.

За добрим українським звичаєм ми бажаємо вам всього найкращого.

Співають всі разом

1. Скільки б не співали,
А кінчати час.
Кращі побажання

Ви прийміть від нас.

Приспів:

І в вас і в нас

Хай буде гаразд.

Щоб ви і ми щасливі були.

2. Хай біда і горе

Обмина ваш дім.

Доброго здоров'я

Зичим вам усім

Приспів.

3. Прощайте, гості,

Вам низький уклін.

Щастя вам бажаєм

Всі ми, як один.

Приспів.